

2018-11-20

KLAGANDEN

1. Ing-Marie Andersson, 19480710-5608
2. Rolf Andersson, 19450427-5795
Kullavägen 19
517 91 Bollebygd

3. Madeleine Klar, 19851218-5607
4. Emanuel Klar, 19830128-5592
Kullavägen 25
517 91 Bollebygd

MOTPART

Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunstyrelsens beslut 2018-01-22

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kommunstyrelsen i Bollebygds kommun (kommunen) beslutade den 22 januari 2018 att fastställa lokalisering av ny förskola och skola för årskurs 7–9 till ett område benämnt Kulla.

Ing-Marie Andersson och Rolf Andersson överklagar beslutet och anför bl.a. att ett sådant stort och viktigt beslut borde ha fattats av kommunfullmäktige. Beslutet strider vidare mot den miljöstrategi som gäller i kommunen och mot översiktsplanen. Valet av plats för byggnaderna innebär att jordbruksmark kommer att användas. I miljöbalken anges att byggnation på

jordbruksmark endast får ske om det inte finns andra alternativ, vilket det gör i detta fall. Beslutet strider alltså mot miljöbalkens bestämmelser. Avslutningsvis kan naturvärden som är skyddade av lag komma att förstöras.

Madeleine Klar och Emanuel Klar överklagar beslutet och anför att det strider mot miljöbalkens regler. Brukningsvärd jordbruksmark får användas för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Det finns gott om obebyggd mark i kommunen och en ytterst liten del av denna är jordbruksmark. Den valda platsen är dessutom ett vandringsstråk för bl.a. älg och rådjur. En exploatering skulle förstöra marker för djuren. Det står avslutningsvis klart att en skola i en annan del av kommunen skulle gynna invånarna i högre utsträckning.

Kommunen anser att överklagandena ska avslås och anför bl.a. att kommunstyrelsen enligt de regler som fastställts av fullmäktige ska leda och samordna mark- och bostadspolitiken samt översiktligt planera användning av mark och vatten. Den har alltså haft rätt att fatta beslutet om lokalisering. Beslutet har inneburit att kommunens förvaltning kan fortsätta arbeta med planeringen. Exploatering av mark som inte är planlagd kräver dock att ett detaljplanarbete genomförs. Vid detta arbete kommer frågor så som användande av jordbruksmark, förenlighet med översiktsplanen och miljöpåverkan att utredas. Ett eventuellt beslut om att anta detaljplanen kommer sedan att fattas av kommunfullmäktige och detta beslut kan överklagas.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsstäl-

lande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken).

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller landstinget, främst bl.a. mål och riktlinjer för verksamheten, budget och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer samt årsredovisning och ansvarsfrihet (5 kap. 1 § kommunallagen).

Ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har kommit till på lagligt sätt, beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen, det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller beslutet annars strider mot lag eller annan författning. Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut (13 kap. 8 § kommunallagen).

Förvaltningsrättens bedömning

Utgångspunkter för bedömningen

I ett mål av detta slag gäller förvaltningsrättens prövning endast om det överklagade beslutet ska upphävas på någon av de grunder som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen. Prövningens ram är de omständigheter som klagandena anfört inom överklagandetiden. Ing-Marie Andersson och Rolf Andersson har anfört att beslutet borde ha fattats av kommunfullmäktige samt att det strider mot kommunens miljöstrategi och den gällande översiktsplanen. De har också uppgett att naturvärden kommer att förstöras och att dessa kan vara skyddade av lag. Alla klaganden har angett att beslutet strider mot miljöbalkens bestämmelser om användande av jordbruksmark för bebyggelse, eftersom annan mark kan användas för byggnaderna. Avslutningsvis har Madeleine Klar och Emanuel Klar uppgett att det finns fördelar med att placera skolan i en annan del av kommunen.

Har kommunstyrelsen haft rätt att fatta beslutet?

Kommunfullmäktige ska besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Frågan är alltså om lokaliseringsbeslutet handlar om ett sådant ärende som kommunfullmäktige borde ha beslutat i. Beslutet att fastställa alternativet Kulla som plats för byggnaderna har inte inneburit några direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen. Med hänsyn till att det endast är en riktlinje för den fortsatta planeringen av bebyggelsen kan kommunen inte heller med stöd av beslutet börja bebygga området. Valet av plats för byggandet av förskole- och skolbyggnaderna är därför inte ett ärende av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Klagandena har inte anfört något i övrigt som talar för att kommunstyrelsen inte skulle ha haft rätt att fatta beslutet. Det finns alltså inte skäl för att upphäva beslutet i denna del.

Ska beslutet upphävas på grund av att det strider mot bl.a. översiktsplanen?

En översiktsplan är enligt 3 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900) inte bindande för kommunen. Planen är inte heller en lag eller annan författning. Oavsett om lokaliseringsbeslutet skulle avvika från vad som finns angett i översiktsplanen finns det alltså inte skäl för att upphäva beslutet på den grunden.

Vad gäller den miljöstrategi som kommunen tidigare beslutat om är ett sådant policydokument varken en lag eller en annan författning. Även om det skulle finnas avvikelser mellan lokaliseringsbeslutet och miljöstrategin är detta inte skäl för att upphäva beslutet.

Ska beslutet upphävas på grund av att det strider mot miljöbalken?

Den första frågan i denna del är om beslutet inneburit att jordbruksmark tagits i anspråk för bebyggelse. Kommunstyrelsen har visserligen bestämt en viss plats för byggnaderna. Beslutet innebär dock inte att det avgjorts slutligt vilka slags byggnader som ska uppföras eller om det ens är möjligt

att uppföra byggnader på området. De närmare förutsättningarna för bebyggelsen fastställs i samband med planarbetet och det överklagade beslutet får därför snarare anses vara en anvisning som ska möjliggöra den fortsatta utredningen. Mot den bakgrunden innebär beslutet inte att jordbruksmark tas i anspråk. Det saknas anledning att ta ställning till frågan om annan mark kan användas för bebyggelsen. Beslutet strider inte mot 3 kap. 4 § miljöbalken och ska inte upphävas på den grunden.

Ska beslutet upphävas av något annat skäl?

Att lokaliseringen av byggnaderna kan innebära framtida risker för djurliv och naturvärden är inte en omständighet som medför att beslutet kan upphävas på någon av grunderna som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen. Det finns av samma skäl inte heller förutsättningar för förvaltningsrätten att pröva om det är lämpligare att placera förskolan och skolan i en annan del av kommunen.

Sammanfattningsvis har klagandena inte visat att det finns skäl för att upphäva kommunstyrelsens beslut och överklagandena ska därför avslås i alla delar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Veronica Lindström

Rådmannen Veronica Lindström har avgjort målet. Förvaltningsrättsnotarien Johan Molde har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningsställstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

